

Trots om te mogen stemmen

Lansingerland - Morgen, op woensdag 15 maart, gaat Nederland naar de stembus. Voor 850.000 jongeren is het de eerste keer dat ze mogen stemmen: als alle jongeren dat daadwerkelijk doen is dat goed voor dertien kamerzetels. "Het is hartstikke belangrijk om te gaan stemmen", zegt de achttienjarige vwo-leerling Jordy Leffers. "Ik heb mijn keuze al gemaakt." Toch blijkt volgens landelijke peilingen bijna de helft van de kersverse stemgerechtigden niet van plan te zijn om te gaan stemmen. Bij 44 procent van de jongeren overheerst het idee dat het weinig nut heeft om te stemmen.

Door Boyan Ephraim

Die jongeren zitten in elk geval niet op het Wolfert Lyceum. Want daar zijn de stemgerechtigde leerlingen het er roerend over eens: niet stemmen is simpelweg geen optie. "Ik ga later belasting betalen, dus dan wil ik ook invloed hebben op de overheid", zegt Jordy Leffers. "Ja, ik ga ook stemmen. Je wil toch dat ze ook naar jou luisteren?"; zegt Anouk de Leijster. Zij bereikte de stemgerechtigde leeftijd in oktober. "Er is gevochten voor het stemrecht, dan moeten we er ook gebruik van maken", vindt Vince Rijnberg, die in november achttien jaar oud werd.

Geen van de drie scholieren stemt op de partij waarop de ouders stemmen, wat vroeger gebruikelijk was. Kwam je in de jaren zestig uit een katholiek nest, dan stemde je KVP en later CDA. En kwam je uit een 'arbeidersmilieu' zoals dat genoemd werd, dan stemde je PvdA. Daar werd niet eens over nagedacht. In de roerige jaren zeventig en tachtig werd het juist een trend dat jongeren zich tegen hun ouders afzetten. Een dochter van een conservatief

gezin stemde PSP en de zoon van een hippiepaar schokte zijn ouders door op de VVD te stemmen.

Maar in de eenentwintigste eeuw bepalen de jonge stemmers hun eigen keuze. Om tot een afgewogen keuze te komen, hebben de scholieren zich goed ingelezen. "Ik volg altijd wel de discussies rond verkiezingen", vertelt Leffers. "Tijdens het eten staat bijvoorbeeld altijd het RTL Nieuws aan en ik kijk vaak op de website van GeenStijl, maar zij zijn natuurlijk niet echt objectief. Ook heb ik stukjes van het Carré-debat gezien op YouTube."

"Ik vond dat Carré-debat echt leuk", zegt Rijnberg. "Het is altijd wel goed als er veel gediscussieerd wordt in een debat, want dan zie je beter wat de verschillen zijn tussen de partijen." "Voor mij is een kleine overheid belangrijk", zegt Leffers. "Ik vind niet dat de overheid zich met heel veel dingen moet bemoeien. Daarom ben ik ook tegen de Europese Unie." En ook voor De Leijster zijn een aantal specifieke thema's van belang. "Bij het stemmen kijk ik vooral naar onderwijs, milieu en

Jordy Leffers, Anouk de Leijster en Vince Rijnberg; drie kersverse stemmers die zich verheugen op de verkiezingen.

zorg."

De leerlingen balen er wel van dat er op school weinig aandacht voor de verkiezingen is. "We hebben het tijdens de lessen Engels wel over de verkiezingen in de Verenigde Staten gehad, maar de verkiezingen in Nederland zijn nooit aan bod gekomen op school", zegt Rijnberg. "Dat snap ik ook niet echt", gaat De Leijster verder. "We hebben wel maatschappijleer gehad, maar dat ging vooral over staatsinrichting en nauwelijks over verkiezingen of politiek. Maatschappijleer krijg je ook alleen maar in het vierde jaar en dan mag je nog niet eens stemmen." Wat hen betreft mag de school er wel wat

Nieuws van het campagnefront

Lansingerland - In de laatste week voor de verkiezingen schakelen alle partijen nog even een tandje bij om de laatste zwevende kiezers te benaderen. Overal wordt gefolierd, zijn er debatten en komen prominente politieke figuren bliksembeschietingen brengen.

Zo was Ivo Opstelten, oud-minister van Binnenlandse Zaken en oud-burgemeester van Den Haag, even in Berkel en Rodenrijs om de WVD-campagne een boost te geven. Hij belde bij mensen aan op het Kogelwielplantsoen en de Waddenweg in Berkel en Rodenrijs. Raadslid Nathalie van Bakel liep mee met Opstelten en zag het warme ont-haal dat de VVD-coryfee kreeg: "Hij is heel toegankelijk, mensen gaan makkelijk met hem in gesprek." De 73-jarige oud-bewindspersoon is erg te spreken over de mensen in de Waddenwijk: "Iedereen hier is heel vriendelijk, dat is in de stad wel eens anders."

D66 maakt zich intussen druk om het Groene Hart, waar mogelijk olie- en gasboringen op stapel zouden kunnen staan.

Ook de Lansingerlandse fractie is bezorgd dat een aantal partijen die optie openlaat. D66 Lansingerland heeft in haar verkiezingsprogramma staan dat ze niet wil dat er in Lansingerland geboord wordt naar schaliegas.

meer aandacht aan besteden. "Misschien in de mentorlessen", vindt Rijnberg. "Volgens mij is school wel een goede plek om over verkiezingen te discussiëren."

"Hmm", denkt docent maatschappijleer Freek van Leeuwen hardop. "Daar zit eigenlijk wel wat in. Bij maatschappijleer heb je het er wel over, maar in dat jaar mogen de leerlingen allemaal nog niet stemmen. Je zit met een vast examenprogramma, dus je kan niet zomaar afwijken van de lessen. Maar de mentories hiervoor gebruiken is nog niet eens zo'n gek idee. Misschien is dat iets voor over vier jaar."